

แนวทางการพัฒนาฟื้นฟูย่านการค้าเก่า ชุมชนบ้านสิงห์ท่า จังหวัดยโสธร

Development of restoration guidelines old commercial district

: Singhtha community, Yasothon Province

วัชรภรณ์ เครือพันธ์

Watcharaporn Khuaphan

บทคัดย่อ

อาคารบ้านเรือนและชุมชน ในพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ มีการตั้งถิ่นฐานที่มีความสัมพันธ์กับน้ำ ซึ่งใช้หล่อเลี้ยง คีบกิน ซึมซาบ ควบคู่วิถีชีวิตผู้คนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการติดต่อค้าขาย ซึ่งในพื้นที่ศึกษามีความชัดเจนในความรุ่งเรืองทางการค้าเก่า ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีรูปแบบอาคารที่เป็นสถาปัตยกรรมเก่าแก่ ไม่ว่าจะเป็นตึกแถว ห้างแถว จากแนวทางในการพัฒนาสู่ชุมชนชนบทด้วยการเปลี่ยนแปลงลักษณะการสัญจร นโยบายของพื้นที่ นอกจากทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของบ้านเรือนและชุมชน และความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม แต่ยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะการดำรงชีวิตอีกด้วย บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึง พัฒนาการการตั้งถิ่นฐาน รวมถึงบทบาทของชุมชนริมน้ำดั้งเดิม และเอกลักษณ์ของชุมชน ข้อมูลในบทความนี้มาจากการเก็บข้อมูลทั้งภาคเอกสารและการปฏิบัติการภาคสนามในพื้นที่ ชุมชนบ้านสิงห์ท่า อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ข้อมูลที่ได้รับถูกวิเคราะห์ตามลำดับเวลาและเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นภายในชุมชน โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ที่เป็นเอกลักษณ์ ยังคงรูปแบบเก่าชัดเจน การศึกษานี้พบว่า ลักษณะเฉพาะของเมืองและชุมชนนั้น มีองค์ประกอบ 3 ด้านด้วยกัน คือ (1) ด้านวิวัฒนาการการตั้งถิ่นฐาน

(2) ด้านสภาพสังคมเศรษฐกิจและความคิดเห็นด้านการอยู่อาศัย

(3) ด้านสถาปัตยกรรมและคุณภาพการอยู่อาศัย

ซึ่งในปัจจุบันจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งมีผลให้พื้นที่มีความชบเซา จากที่เคยมีความรุ่งเรืองทางการค้า รวมถึงภาพลักษณ์ของความเป็นชุมชนริมน้ำของชุมชนบ้านสิงห์ท่า ถูก ลบเลือนไป หลงเหลือเพียงอาคารเก่า

ความนำ

การตั้งถิ่นฐานของชุมชน ในประเทศไทย มีรูปแบบวิถีชีวิตและวัฒนธรรม รวมถึงพัฒนา โครงสร้างที่สำคัญต่างๆ ของเมือง เช่น ตลาด ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ซึ่งมีผล ให้เกิดการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็วรวมทั้งวัฒนธรรมและวิถีชีวิตใหม่ๆ ของเมือง ซึ่งมีผลที่ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น รูปแบบอาคารบ้านเรือน การดำรงชีวิต ลักษณะเฉพาะของชุมชน ดั้งเดิม เริ่มจางหายไป อย่างไรก็ตามการพัฒนาที่ยั่งยืนส่งผลเกิดสภาพความเปลี่ยนแปลงต่อคุณค่าและ เอกลักษณ์ของพื้นที่ และ ชุมชน บ้านสิงห์ท่า ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ก็เช่นเดียวกัน บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นแนวทางการพัฒนาฟื้นฟูย่านการค้าเก่า ชุมชนบ้านสิงห์ท่า เพื่อ ส่งเสริมเอกลักษณ์ชุมชนเก่า ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ ที่เหมาะสมกับบท บาทและศักยภาพของ ชุมชนและส่งเสริมคุณค่าของชุมชนเก่า ซึ่งจะแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์และคุณค่า ทางวัฒนธรรมความเป็นอยู่ รวมถึงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าและเอกลักษณ์ของพื้นที่ ซึ่ง ควรตระหนักและการมีส่วนร่วมในการรักษาคุณค่าและเอกลักษณ์ของพื้นที่ไว้

ข้อมูลในบทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย แนวทางการพัฒนาฟื้นฟูย่านการค้าเก่า ชุมชนบ้านสิงห์ท่า จังหวัดยโสธร โดยมาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งภาคเอกสารและการ ปฏิบัติการภาคสนาม ในช่วงเดือน มิถุนายน 2552 – กุมภาพันธ์ 2553 ผู้เขียนได้ทำการ เก็บข้อมูล ภาคสนามโดยการสังเกตการณ์ ในการศึกษา แต่ละ ครั้งยังใช้วิธีการถ่ายรูปที่อยู่อาศัยและรูปแบบ สถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นข้อมูลทั้งหมดนำมาประกอบกับข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ชาวบ้าน เนื่องจากชุมชนบ้าน สิงห์ท่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จากสภาพทาง สังคม วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อม ดังนั้นบทความนี้มีการนำเสนอการเปลี่ยนแปลงลักษณะของ ชุมชนตามช่วงเวลาและการลำดับเหตุการณ์ที่สำคัญๆ จากอดีตจนกระทั่งปัจจุบัน เนื่องจาก ประวัติศาสตร์ของพื้นที่ที่มียาวนานในบทความนี้การแสดงผลทางด้านประวัติศาสตร์เพื่อให้เกิด ความชัดเจนของการ เปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ รูปแบบอาคารเก่า ของชุมชนบ้าน สิงห์ท่าจะเป็นการ รวบรวมและเรียบเรียงจากความคิดเห็นของชาวบ้าน

ชุมชนบ้านสิงห์ท่า

“ชุมชนบ้านสิงห์ท่า” ชุมชนดั้งเดิมแรกเริ่มของจังหวัดยโสธร ซึ่งตั้งถิ่นฐานมานานกว่า 178 ปี ปัจจุบันเป็นชุมชน (ถนน ตะนาและคณะ, 2546) ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองยโสธร ติดกับแม่น้ำ ชีทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัด (ภาพประกอบ 1-ภาพประกอบ 3)

ภาพประกอบ 3 ถ่ายทางอากาศพื้นที่ศึกษาชุมชนริมน้ำดั้งเดิม ชุมชนสิงห์ท่าในปัจจุบัน
ที่มา : www.pointasia.com

ชุมชนบ้านสิงห์ท่า เป็นพื้นที่ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีรูปแบบอาคารที่เป็นสถาปัตยกรรมเก่าแก่ อยู่มากร เช่น ตึกโบราณ อาคารเรือนไม้สมัยเก่า ห้องแถวเก่า เป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมตะวันตกสมัยที่ฝรั่งเศสปกครองแม่น้ำโขงทางฝั่งซ้ายในช่วงรัชกาลที่ 6 และ 7 ที่ปรากฏวดลายศิลปะที่อ่อนช้อยงดงาม (ภาพประกอบ 4)

ภาพประกอบ 4 แสดงลักษณะอาคารเก่าในชุมชนบ้านสิงห์ท่า
ที่มา : วัชรภรณ์ เครือพันธ์ จากการสำรวจ 20 พฤษภาคม 2552

โบราณสถานเก่าเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่ทรงคุณค่า สำคัญต่อการบอกเหตุการณ์การสร้างบ้านแปงเมือง วัฒนธรรมภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ในการดำรงชีวิต มีวัดเก่าแก่ที่เป็นศูนย์กลางของชุมชนอยู่โดยรอบ ซึ่งได้แก่ วัดสิงห์ท่า วัดมหาธาตุ วัดศรีไตรภูมิ และ วัดศรีธรรมมาราม เป็นสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์อย่างแท้จริงของเมืองแต่ละเมือง ที่ควรอนุรักษ์และพัฒนาให้เหมาะสม เพื่อเก็บไว้เป็นสมบัติล้ำค่าของท้องถิ่นให้ลูกหลานได้ศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นสมบัติของประเทศชาติด้วยเช่นกัน เดิมนั้นชุมชนบ้านสิงห์ท่า บริเวณหลักเมือง เป็นพื้นที่ที่มีความรุ่งเรือง โดยเป็นพื้นที่ศูนย์กลางการค้าใหญ่ของเมืองยโสธร มีการขนส่งการค้าทางน้ำ เป็นเมืองพาณิชย์เก่า ซึ่งเห็นได้จากตึกอาคารสถาปัตยกรรมเก่า ที่มีลักษณะเป็นอาคารพาณิชย์ ต่อมานโยบายของการรองรับการเจริญเติบโตของเมือง เกิดการขยายตลาดและมีการย้ายศูนย์กลางการค้า ไปในพื้นที่ใหม่ที่อยู่บริเวณใกล้ๆ กันนั้น ทำให้พื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงมีการโยกย้ายตามไป

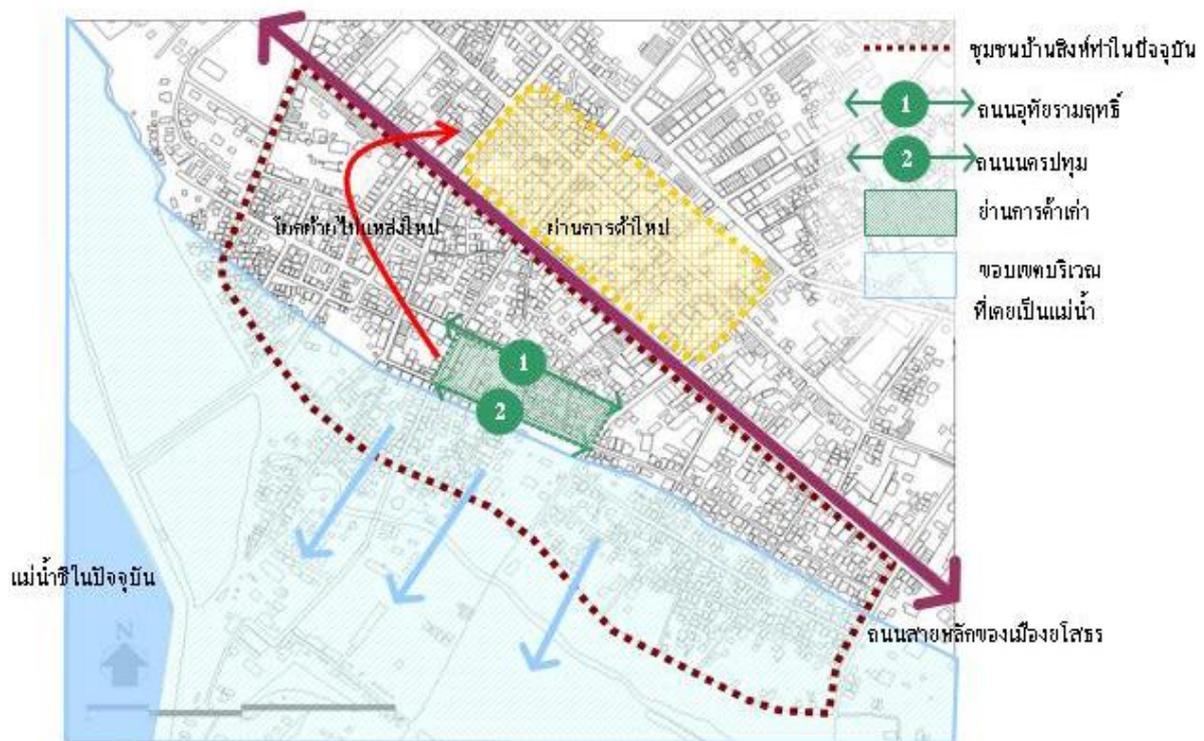
จากสภาพความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อคุณค่าและเอกลักษณ์ของพื้นที่ และชุมชนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์จางหายไป การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าและเอกลักษณ์ของพื้นที่ รวมถึงบทบาทของชุมชนในการอนุรักษ์ ซึ่งควรตระหนักและหวงแหนในการรักษาคุณค่าและเอกลักษณ์ของพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อม สถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีที่สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ควรที่จะได้รับการสนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งนำมาสู่การศึกษาเพื่อ หาแนวทางการพัฒนาฟื้นฟูย่านการค้าเก่า เพื่อพัฒนาและส่งเสริมคุณค่า ชุมชนเก่า ด้วยการสร้างความเข้าใจใน พัฒนาการการตั้งถิ่นฐาน รวมถึงบทบาท และศักยภาพของชุมชน สิงห์ท่าในการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพชุมชนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีความเหมาะสม ในการพัฒนาทั้งในปัจจุบันและในอนาคต เพื่อให้ดำรงอยู่กับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

ด้านวิวัฒนาการการตั้งถิ่นฐาน

ด้านวิวัฒนาการตั้งถิ่นฐานชุมชนบ้านสิงห์ท่า พบว่า การตั้งถิ่นฐานแรกเริ่มของคนในพื้นที่นั้น มีการตั้งถิ่นฐานบริเวณริมน้ำ เดิมนั้นเป็นท่าเรือที่ใช้ในการค้าขายและการคมนาคม ทางน้ำของชุมชน บ้านสิงห์ท่าจึงเป็นพื้นที่เศรษฐกิจของเมืองยโสธร คือเป็นแหล่งการค้าของพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่มีการสัญจรทางน้ำ รวมถึงการขนส่งสินค้า และมีชนชาติเวียดนาม ได้อพยพเข้ามาจากการหนีสงครามในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 และมีการตั้งหลักปักฐานในชุมชนบ้านสิงห์ท่า ในช่วงเวลาต่อมาพื้นที่มีความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุด โดยเฉพาะบริเวณสองฝั่งถนนอุทัยรามฤทธิ์ และบริเวณสองฝั่งถนนนครปฐม เนื่องจากเป็นแหล่งการค้าและคมนาคมหลักของเมือง ทั้งจากการเข้ามาของคนไทยเชื้อสายจีนที่เข้ามาทำการค้าขายและก่อตั้งย่านพาณิชย์กรรมแห่งแรกข องเมือง ซึ่งเป็นศูนย์กลางหลักของเมือง รวมทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญของเมือง คือ มีสถานบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นโรงละครซึ่งเป็นโรงละครแห่งแรกของเมือง ทั้งนี้ยังมีการท่องเที่ยวทางธรรมชาติบริเวณ

ริมน้ำ เนื่องจากมีหาคทรายที่สามารถดึงดูดให้คนเข้ามาพักผ่อนและท่องเที่ยว จากคนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงอื่นๆ

จากภาพที่เห็นในปัจจุบัน พบว่า ไม่มีหาคทรายให้เห็น เนื่องจากปริมาณน้ำลดลง ซึ่งคาดว่าเกิดจากการทำสัมปทานเรือคูทราย จึงทำให้ปริมาณน้ำในบริเวณนี้ลดลง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด จากในอดีต ที่เคยเป็นท่าเรือสำคัญ แต่ปัจจุบันกลายเป็นพื้นที่ว่างเปล่าจากสาเหตุนี้ จึงส่งผลให้มีการบุกรุกพื้นที่ว่างเปล่านี้เพื่อเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยสืบเนื่องมาจนถึงในยุคปัจจุบัน เอกลักษณ์ในความเป็นชุมชนเมืองท่าจึงหายไป หลงเหลือไว้แค่รูปแบบสถาปัตยกรรม ในย่านพาณิชย์กรรมเก่าและชื่อของชุมชน (ภาพประกอบ 5)

ภาพประกอบ 5 แสดงพัฒนาการของชุมชนบ้านสิงห์ท่า

จากการสอบถาม และการสังเกตการณ์ ที่เห็นชัดเจนจากการเปลี่ยนแปลง คือพื้นที่บริเวณบริเวณสองฝั่งถนนอุทัยราษฎร์ และบริเวณสองฝั่งถนนนครปฐม ส่วนใหญ่จะมีแต่ลักษณะรูปแบบอาคารที่เป็นตึกแถว โบราณ ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมแบบชิโนโปรตุกีส และห้องแถว ที่มีช่วงอายุของอาคารเก่าประมาณ 90 ปีขึ้นไป ในส่วนของฝั่งตะวันตกของพื้นที่จะมีลักษณะเป็นเนินลงไป (ภาพประกอบ 6) และโดยส่วนใหญ่จะเป็นที่ตั้งของบ้านพักอาศัย อายุของอาคารจะอยู่ในช่วง 50-60 ปี ซึ่งเป็นการตั้งบ้านเรือนเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยในช่วงยุคหลังนั่นเอง

ภาพประกอบ 6 แสดงลักษณะชุมชนบ้านสิงห์ท่าบริเวณพื้นที่ฝั่งตะวันตกที่มีลักษณะเนิน

ด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจและความคิดเห็นด้านการอยู่อาศัย

จากการศึกษาสภาพสังคมและเศรษฐกิจ นั้น มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดเจน จากการโยกย้ายเมือง โดยนโยบายของทางเทศบาล คือการสร้างย่านพาณิชยกรรมใหม่บริเวณฝั่งทิศตะวันออกของถนนสายหลัก เนื่องจากการคมนาคมทางบกมีความสำคัญมากกว่าทางน้ำ ทำให้พื้นที่ถูกลดบทบาทจากการเป็นศูนย์กลางการค้าหลัก สังคมจากเดิมที่มีการค้าขาย ต้องโยกย้ายการค้าขายไปตามแหล่งใหม่ อาคารพาณิชย์กรรมเก่า ในชุมชนจึงเปลี่ยนกิจกรรมการพักอาศัย หรือมีบางหลังยังคงดำเนินกิจการค้าขายในระดับชุมชนเช่นเดิมอยู่ หรือทิ้งขายและให้เช่าอาคาร

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ก็ไม่มีผลให้ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมประเพณีที่เคยปฏิบัติ บดบังมาตั้งแต่สมัยอดีตนั้น ไม่ได้ทำให้คนในพื้นที่เสื่อมเลือน ยังคงสืบสานสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็งานประเพณีบุญบั้งไฟ ที่สามารถดึงดูดให้คนเข้ามาท่องเที่ยว และสร้างชื่อเสียงให้เมืองยโสธรได้เป็นอย่างดี

ในด้านความคิดเห็นการอยู่อาศัย ของคนในชุมชน โดยส่วนใหญ่แล้วมีความพึงพอใจในความเป็นอยู่เดิม เพียงแต่มีความต้องการให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยทั่วๆ ไป อย่างเช่น ปรับปรุงภูมิทัศน์ รวมถึงระบบการสัญจร รวมถึงการสนับสนุนทางหน่วยงานท้องถิ่นให้มีการควบคุมให้เป็นพื้นที่เขตอนุรักษ์ เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ตระหนักถึงความสำคัญ

ด้านสถาปัตยกรรมและคุณภาพการอยู่อาศัย

จากการศึกษาส่วนใหญ่ พบว่า กลุ่มอาคารที่อยู่ในช่วงอายุ 90 ปีขึ้นไป (ภาพประกอบ 7) จะเป็นกลุ่มอาคารตึกแถว ที่ยังคงสภาพดี ยังสามารถอยู่อาศัยได้แต่มีชำรุด พุพังบ้างตามกาลเวลา ซึ่ง

โดยส่วนใหญ่แล้วเจ้าของเดิมจะเป็น เจ้าเมือง เจ้าพระยา รูปแบบอาคารจึงโดดเด่นแตกต่างจากอาคารอื่นๆ ด้วยสถาปัตยกรรมแบบชาวตะวันตกโดยช่างฝีมือชาวเวียดนาม และกลุ่มอาคารอีกประเภทหนึ่งที่อยู่ในช่วงอายุเดียวกันคือ ห้างแถวบางอาคาร ซึ่งมีการใช้วัสดุในการก่อสร้างที่มีโครงสร้างที่ทำด้วยดินและไม้ สภาพส่วนใหญ่ค่อนข้างทรุดโทรม แต่ก็ยังสามารถใช้งานได้บ้างเป็นบางอาคาร (ภาพประกอบ 8) โดยกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่พักอาศัยอยู่จะเป็นรุ่นลูกรุ่นหลานของเจ้าของตึกและเปลี่ยนเจ้าของใหม่

ภาพประกอบ 7 แสดงกลุ่มอาคารตึกเก่าในชุมชนบ้านสิงห์ท่าที่มีช่วงอายุ 90 ปี ขึ้นไป

ภาพประกอบ 8 แสดงอาคาร โครงสร้างที่ทำด้วยดินและไม้ มีช่วงอายุ 90 ปีขึ้นไป

ในส่วนของกลุ่มอาคารที่อยู่ในช่วงอายุ 70-89 ปีนั้น (ภาพประกอบ 9) จะเป็นกลุ่มอาคาร ห้างแถว ที่ใช้วัสดุในการก่อสร้างที่เป็นไม้โดยส่วนใหญ่ สภาพการใช้งานยังใช้ได้ดี แต่มีการต่อเติมจากไม้เป็นปูน เพื่อความแข็งแรง ของอาคาร โดยส่วนใหญ่เจ้าของอาคารจะไม่อยู่แต่จะเปิดให้เช่า ในส่วนของกลุ่มอาคารบ้านพักอาศัย นั้นจากการสำรวจผู้ศึกษาพบว่า อาคารจะอยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี (ภาพประกอบ 10) โดยส่วนใหญ่ลักษณะจะเป็นบ้านไม้ผสมปูน และบางหลังจะเป็น โครงสร้าง ไม้ ซึ่งไม่มีการใช้งาน และทิ้งร้างไว้

ภาพประกอบ 9 แสดงกลุ่มอาคารห้องแถว ที่มีช่วงอายุ 70 -89 ปี

ภาพประกอบ 10 แสดงกลุ่มอาคารบ้านพักอาศัย ที่มีช่วงอายุ 60-70 ปี

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาชุมชนบ้านสิงห์ท่า พบว่า พัฒนาการของชุมชน เกิดความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับชุมชนนั้นจะเป็นในลักษณะที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีผลทำให้โครงสร้างหลักๆ ของชุมชนในด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ถูกกระทบกระเทือนอย่างหนัก และสภาพโครงสร้างของชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ลดหายไป หลงเหลือไว้แต่เพียงรูปแบบอาคารเก่า และชุมชนถูกลดบทบาททางด้านการค้ากลับสู่การดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย แต่ยังคงมีจิตสำนึกที่จะยังคงรักษาชุมชนที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ไว้ ซึ่งทำให้ชุมชนมีศักยภาพในการที่จะอนุรักษ์ฟื้นฟูเอกลักษณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มอาคารเก่า วัฒนธรรมประเพณี ที่มีอยู่ในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟู เพื่อที่จะรักษาค่านิยมที่จะยังคงรักษารูปแบบ ที่เป็นเอกลักษณ์ทั้งทางด้านกายภาพ และวัฒนธรรมประเพณี ไว้ จึงควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟูชุมชน เพื่อให้ชุมชนเดินหน้าไปได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาฟื้นฟูย่านการค้าเก่า ชุมชนบ้านสิงห์ท่า โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เนื่องจากคนในพื้นที่ชุมชนสิงห์ท่า นั้น บางส่วนเป็นคนที่เข้ามาจากต่างที่ทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัดโดยการอาศัยพื้นที่เพื่อเข้ามาทำมาหากิน และพักอาศัย ซึ่งอาจจะยังไม่เข้าใจและรับรู้ความสำคัญของพื้นที่ ซึ่งจะสามารถทำได้ โดยการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าความสำคัญ ชุมชน และการพบปะพูดคุยกันเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นกัน รวมถึงการจัดกิจกรรมอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญในชุมชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อให้คนในชุมชนได้ตระหนักและเล็งเห็นคุณค่าความสำคัญของเอกลักษณ์ ชุมชน ทั้งในด้านรูปแบบของอาคารเก่า รวมถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ยังคงสืบทอดมาตั้งแต่อดีต รวมถึงจะสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนได้จากการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตัวชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการเอง การอนุรักษ์เอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อมของชุมชน โดยการปรับปรุงให้ยังคงรูปแบบเก่าไว้ เนื่องจากเป็นตลาดยุคแรกที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมตะวันตกในช่วงรัชกาลที่ 6 และ 7 ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ ที่นับวันจะหายไป โดยออกข้อกำหนดควบคุมความสูง และรูปแบบอาคาร และในส่วนอาคารที่จะเกิดขึ้นใหม่ อาคารที่จะมีการฟื้นฟูใหม่ ต้องกลมกลืนกับรูปแบบดั้งเดิมและสภาพแวดล้อมในชุมชน รวมถึงการฟื้นฟูระบบกิจกรรมของคนในชุมชนให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์เพื่อรองรับการพัฒนาที่จะเกิดในอนาคต

สรุป

การที่ชุมชนบ้านสิงห์ท่า จะสามารถดำรงรักษาเอกลักษณ์ อาคารเก่า รวมถึงวัฒนธรรมประเพณี ของพื้นที่ไว้ได้อย่างดีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้น จะต้องให้คนในชุมชนเล็งเห็นคุณค่าความสำคัญของอาคารเก่า วัฒนธรรมที่มีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ ซึ่งต้องเกิดจากความสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบของ ชุมชนระหว่างคนภายในชุมชน เองที่มีความสัมพันธ์กันอย่างดีแล้ว การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนนั้น ก็มีส่วนสำคัญยิ่ง ในการพัฒนาฟื้นฟู จากความเคยชินกับรูปแบบการดำเนินชีวิตในแบบที่เคยมีมาตั้งแต่อดีต ถึงแม้ปัจจุบันจะยังมีความต้องการที่จะมีการดำเนินวิถีชีวิตในลักษณะ ที่ควบคู่ไปกับความเจริญทางด้านต่างๆ ที่เข้ามาในพื้นที่ นั้น ได้อย่างภาคภูมิใจ จากรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีอยู่ ภายในชุมชน มีเอกลักษณ์ที่มี จุดเด่น รวมถึงเสน่ห์ที่แตกต่างจากที่อื่น หากมีการควบคุมและพัฒนาฟื้นฟูอาคารที่ เหมาะสมกับชุมชน ซึ่งในอนาคต รูปแบบอาคารสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญ ก็ไม่อาจหายไปจากชุมชน ได้ ทั้งยังสามารถทำให้ชุมชนบ้านสิงห์ท่ามีความเข้มแข็ง รวมถึงเด็กรุ่นหลังๆ สามารถเข้าใจและรับรู้คุณค่าของชุมชนได้ ยังสามารถทำให้ชุมชนมีความยั่งยืนต่อไปอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2524). *การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท ในการบริหารงานพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ.
- จารุบุตร เรืองสุวรรณ . (2519). *ทัศนบางอย่างทางภาคอีสาน ของดีอีสาน*. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ.
- ถนอม ตะนา และคณะ . (2546). *การขยายตัวของชุมชนลุ่มแม่น้ำชี*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ธาดา สุทธิธรรม . (2546). *เทคนิคการซ่อมบูรณะอาคาร : รวมบทความและกรณีศึกษาการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นอีสาน*. ขอนแก่น: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประสิทธิ์ สว่างศรี . (2546). *โครงการออกแบบฟื้นฟูและพัฒนาชุมชนดั้งเดิมริมน้ำบ้านสิงห์ท่าเทศบาลเมือง จังหวัดยโสธร*. วิทยานิพนธ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ , มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อคิน รพีพัฒน์ . (2527). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยในการมีส่วนร่วมของประชาชน*. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณาการพิมพ์